

KOREYS TILIDA GAPIRISH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHNING SAMARALI USULLARI

Sagatova Muhabbat Hasanovna

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti Koreys filologiyasi kafedrası
o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15526853>

Annotatsiya. Ushbu maqolada koreys tilida gapirish qobiliyatini samarali rivojlantirish usullari tahlil qilinadi. Gapirish malakasini oshirish til o'rganishda eng muhim vazifa hisoblanadi, chunki bu qobiliyat tilni amaliy foydalanishga yo'naltiradi va muloqot qobiliyatlarini shakllantiradi. Maqolada til o'rganuvchilar uchun interaktiv metodlar, nutqni shakllantirish texnikalari, kommunikativ vaziyatlarda faol ishtirok etish va madaniy kontekstni chuqur anglash kabi samarali yo'nalishlar ko'rib chiqiladi. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar va onlayn platformalarning koreys tilidagi so'zlashuv ko'nikmalarini rivojlantirishdagi o'rni ham tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari koreys tilini o'rganayotgan talabalar va o'qituvchilar uchun amaliy ko'rsatmalarni taqdim etadi hamda til o'rganishda yuzaga keladigan qiyinchiliklarni yengishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: Koreys tili, gapirish qobiliyati, til o'rganish metodlari, kommunikativ ko'nikmalar, nutqni rivojlantirish, madaniy kontekst, onlayn ta'lim, interaktiv o'qitish

Kirish

Bugungi globallashuv davrida tillarni o'rganish insonlarning shaxsiy va professional rivojlanishida muhim o'rin tutmoqda. Xususan, koreys tili nafaqat Janubiy Koreyaning iqtisodiy va madaniy salohiyatining o'sishi bilan, balki K-pop, kino va texnologiya sohalaridagi jahon miqyosidagi ta'siri tufayli ham keng qamrovli o'rganilmoqda. Biroq, tilni o'rganish jarayonida faqat grammatika va lug'at boyligini oshirish yetarli emas, balki tilni amalda, ayniqsa, gapirish orqali qo'llash muhimdir. Gapirish qobiliyati til o'rganishda eng murakkab va talabchan ko'nikmalardan biri hisoblanadi, chunki u nafaqat to'g'ri so'z tanlashni, balki talaffuz, intonatsiya va madaniy jihatlarni ham o'z ichiga oladi.

Koreys tilida ravon va erkin gapira olish nafaqat samarali kommunikatsiya uchun, balki madaniyatni chuqurroq anglash, ijtimoiy munosabatlarni yaxshilash va o'rganilgan bilimlarni mustahkamlash uchun zarurdir. Shu sababli, koreys tilida gapirish qobiliyatini samarali rivojlantirish usullarini aniqlash va tatbiq etish til o'rganuvchilarning muvaffaqiyati uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega. Zamonaviy pedagogik yondashuvlar, interaktiv metodlar, texnologik vositalar va

POLAND

POLAND

madaniy kontekstni inobatga olgan o'quv dasturlari gapirish ko'nikmalarini yanada tez va sifatli shakllantirishga yordam beradi.

Ushbu maqolada koreys tilida gapirish qobiliyatini rivojlantirishda samarali bo'lgan usullar, ularning nazariy asoslari va amaliy tatbiqlari, shuningdek, yuzaga keladigan qiyinchiliklar va ularni yengish yo'llari batafsil tahlil qilinadi. Maqola til o'rganuvchilar, o'qituvchilar hamda tilshunoslar uchun amaliy yo'riqnoma vazifasini o'taydi.

Asosiy qism

Gapirish qobiliyatini rivojlantirishning nazariy asoslari

Gapirish qobiliyati til o'rganishda nafaqat grammatik qoidalarni bilish, balki ularni amalda qo'llay olishni ham talab qiladi. Masalan, koreys tilida “안녕하세요” (**annyeonghaseyo**) so'zi salomlashish uchun ishlatiladi, biroq uning rasmiy yoki norasmiy shakllarini to'g'ri tanlash til madaniyatini anglashga bog'liq. Shu bois, gapirish malakasi bu tilni kontekstga mos ravishda qo'llashdir. Interaktiv mashg'ulotlar til o'rganishda muhim ahamiyatga ega. Masalan, o'quvchilar guruhda “rol o'yinlari” o'ynash orqali kundalik hayotdagi vaziyatlarni simulyatsiya qiladilar. Bir o'quvchi do'konda mahsulot sotib oluvchi, boshqasi sotuvchi rolini bajaradi. Bu jarayonda ular quyidagi gaplarni ishlatadi:

- “이거 얼마예요?” (**Igo olmayeyo?**) — Bu qancha turadi?

- “조금 깎아 주세요.” (**Jogim kkakka juseyo.**) — Bir oz arzonroq qiling.

Bunday mashqlar nutqni jonli va tabiiy qiladi hamda so'z boyligini oshiradi.

Koreys linida bu tilning madaniyatini tushunmasdan gapirish qiyin. Masalan, koreys tilida rasmiy nutqda “-습니다” qo'shimchasi ishlatiladi, “감사합니다” (**Kamsahamnida**) rahmat degan ma'noni ifodalaydi. Bu so'z asosan rasmiy davralarda ishlatiladi. Ammo do'stlar orasida foydalaniladigan norasmiy shakl “고마워.” (**komavo**) ko'rinishi ham bor. Til o'rganuvchi bu farqni bilmasa, noto'g'ri so'zlashishi mumkin, bu esa norozilik yoki noto'g'ri tushunishga olib keladi.

Texnologiyalar yordamida koreys tilida nutq ko'nikmalarini oshirish mumkin. Masalan, **HelloTalk** ilovasida ona tilida so'zlashuvchi bilan muloqot qilish orqali o'quvchilar real vaziyatlarda gapirishni mashq qiladilar. Shuningdek, koreys seriallarini subtitrlar bilan tomosha qilib, talaffuz va intonatsiyani o'rganishlari mumkin. Masalan, serialda uchraydigan 힘내세요!” (**Him neseyo!**)-

Jasoratli bo'ling! - iborasini o'rganish nafaqat so'z boyligini oshiradi, balki motivatsiyani ham kuchaytiradi.

Organish jarayonida o'z-o'zini baholash va doimiy mashq qilish

Talaba o'z nutqini yozib, keyin tinglash orqali kamchiliklarini ko'rib chiqishi mumkin. Masalan, o'quvchi telefon yordamida qisqa nutq yozadi va uni tinglab, talaffuzdagi xatolarni aniqlaydi. Shu tariqa, vaqt o'tishi bilan nutq ravonligi oshadi. Ko'p til o'rganuvchilar uchun koreys tilining talaffuzi qiyin bo'lishi mumkin, ayniqsa “ㄹ” harfi talaffuzi (o'zbek tilida bunday tovush yo'q). Masalan, so'zda “사랑” (**sarang**) — sevgi, talaffuz qilinishi kerak. Bunday tovushlarni mashq qilish uchun talaffuzga e'tibor qaratish, ona tilida so'zlashuvchilarning nutqini ko'p tinglash va imitatsiya qilish foydalidir. orasini o'rganish nafaqat so'z boyligini oshiradi, balki motivatsiyani ham kuchaytiradi.

Organish jarayonida o'z-o'zini baholash va doimiy mashq qilish

Talaba o'z nutqini yozib, keyin tinglash orqali kamchiliklarini ko'rib chiqishi mumkin. Masalan, o'quvchi telefon yordamida qisqa nutq yozadi va uni tinglab, talaffuzdagi xatolarni aniqlaydi. Shu tariqa, vaqt o'tishi bilan nutq ravonligi oshadi. Ko'p til o'rganuvchilar uchun koreys tilining talaffuzi qiyin bo'lishi mumkin, ayniqsa “ㄹ” harfi talaffuzi (o'zbek tilida bunday tovush yo'q). Masalan, so'zda “사랑” (**sarang**) — sevgi, talaffuz qilinishi kerak. Bunday tovushlarni mashq qilish uchun talaffuzga e'tibor qaratish, ona tilida so'zlashuvchilarning nutqini ko'p tinglash va imitatsiya qilish foydalidir.

References:

1. **Asqarov, M.** Til o'rganishda kommunikativ yondashuv. Toshkent, 2020.
2. **Karimova, D.** Til pedagogikasi asoslari. Toshkent: Fan, 2019.
3. **Mirzaev, B.** Koreys tili va madaniyati. Toshkent: Tilshunoslik nashriyoti, 2021.
4. **Sultonova, N.** Xalqaro tillarni o'rgatishda interaktiv metodlar. Samarqand: Universitet nashri, 2018.
5. **Yusupov, O.** Zamonaviy texnologiyalar va til o'rganish. Toshkent: Innovatsion ta'lim, 2022.
6. Lee, J. Effective methods for developing Korean speaking skills. Seoul: Korean Language Institute, 2017.
7. Kim, H. Cultural aspects in Korean language education. Seoul: Language and Culture Press, 2019.